

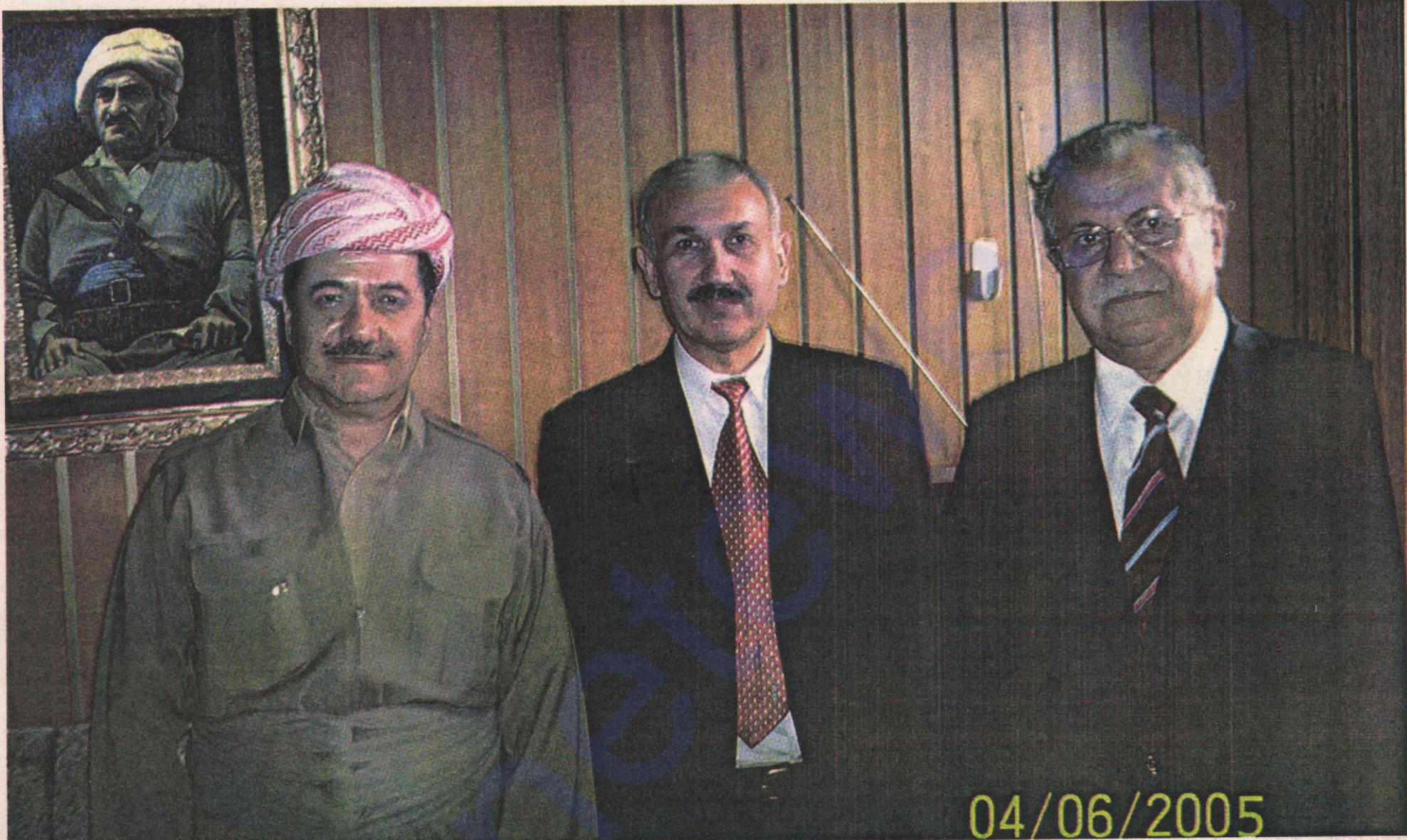
DIPLOMAT

№ 05(018) Avqust, Tebax 2005

İctimai-siyasi qəzet
Rojnama civakî u sîyasi

Qiyməti
Hējaye

1000 manat

04/06/2005

Kürdistan bölgəsinin
prezidenti cənab Məsud Barzani

"Diplomat" qəzetiñin baş
redaktoru Tahir Süleyman

Irak Federativ Respublikasının
prezidenti cənab Calal Tələbani

Baş redaktordan

Hörmətli oxular, Azərbaycanda yayılmış olan çoxsaylı qəzetiñ kimi "Diplomat" qəzeti də, Respublikamızda baş verən ictimai-siyasi hadisələri oxuculara çatdırır. Əvvəllər qeyd etdiyimiz kimi, qəzet müxalifətin Azərbaycanda yaşayan xalqlar arasında münaqış yaratmaq istəməsi zəminində yarandı. Bu gün də, bəzi qəzətlər keçmiş çirkin adətlərinə "sadiq" qalaraq, yenə də xalqlarımız arasında münaqış yaratmağa çalışırlar.

Mən hörmətli ağsaqqalımız, Xalq şairi Söhrab Tahirin bir kəlamını yada salmaq istəyirəm "Dostdan düşmən düzəltmək, ən böyük xəyanətdir" Bəli, bəzi milləti naməlumlar gülli gülüstana bənzər çoxmillətli Azərbaycanımızın sabitliyini pozmağa çalışılarda, heç nə edə bilməyəcək-

lər. Çünkü sabitliyin bünövrəsini qoyan Ümummilli liderimiz, ölməz Heydər Əliyev cənabları, qəhrəmanlar diyarı Azərbaycan Respublikasının sükənini, Azərbaycan xalqına, Azərbaycan xalqı isə dünya və Azərbaycan ictimaiyyəti tərəfindən sevilən hörmətli prezidentim İlham Əliyev cənablarına etibar edibdir.

Xalqımızın birliyini heç kim poza bilməz. Bunu yaxşı bilmək lazımdır. Bilməyənlər bilsin ki, bu Respublikada kimsə qarşidurma yarada bilməyəcək! Buna əmin ola bilərsiniz.

"Diplomat" qəzeti Respublikamızda olduğu kimi, Respublikamızın hüdudlarından kənardan da özünə oxucu kütləsi tapıb. Qəzet Rusyanın müxtəlif əyalətlərində olduğu kimi, Qazağistanda, Qırğızistanda, Ukraynada yayımla-

nır. Orda yaşayan vətəndaşlarımız qəzetiñ vasitəsi ilə ölkəmizdə gedən ictimai-siyasi hadisələrdən xəbərdar olurlar. Əməkdaşlarımız müxtəlif bölgələrdən bizə maraqlı məlumatlar göndərirlər. Mən də qəzetiñ baş yazarı kimi, bu çətin günlərdə İrak Respublikasının müxtəlif bölgələrində Əlbildə, Korkükde, Süleymaniyyədə, Dilaferdə, Dihokda, Zaxoda və Kürdüstanın bir sıra əyalətlərində oldum. İrak prezidenti hörmətli Calal Tələbani və Kürdüstan bölgəsinin prezidenti Məsud Barzani cənabları ilə və onlarla yüksək vəzifəli məmurlarla görüşdüm. Görüşdürüüm adamlar sırasında kurd, türkman, ərəb, kıldani, asuri xalqlarının nümayəndələri də var idi. Kürdüstanın bir sıra televiziya və radio kanallarında, eləcə də müxtəlif qəzet və jurnal səhifə-

lərində, Azərbaycanımızın başına gətirilən faciələrdən döñə-döñə çıxışlar etdim. Universitetlərdə tələbələr qarşısında, ermənilərin 1905-ci ildən tə bu günümüze qədər, başımıza açdıqları hadisələrdən dəfələrlə səhbət açdım. Azərbaycanımızın siyasetini imkanımız daxilində təbliğ etməyə çalışdım.

İstərdim ki, başqa səfərimiz zamanı müxtəlif qəzetiñ əməkdaşları da, bizimlə bu yolda əməkdaşlıq etsinlər, müxtəlif ölkələrə gedərək dövlətçiliyimizin siyasetini təbliğ etsinlər. Mən bir sıra ölkələrdə oldum, onların siyasi həyatlarını gördüm. Sizi inandırıram ki, Azərbaycandan sabit, sakit, əmin, gözəl yer yenə də Azərbaycanıñdır. Bu ölkəyə bir prezident lazımdır, onu da xalq secib. Gəlin bu ölkənin sabitliyini qoruyaq, Prezidentimiz hörmətli İlham Əliyev cənablarına arxa, dayaq olaq. Çünkü, inanıraq ki, rəhbərimiz xalqımızı xoşbəxt gələcəyə aparaçaqdır!

Tahir SÜLEYMAN.

Ərbil
Türkmanlarının
Azərbaycan
Prezidentinə
müraciəti

Səh.2-də

Elaqetîya
dostanîyê
gerek bê
çekirin

Səh.3-də

Azərbaycan
xalqına böyük
ehtiyacımız
var

Səh.6-də

Ərbil türkmanlarının Azərbaycan Prezidentinə müraciəti

Müsahibim Türkman Mədəniyyət mərkəzinin sədri və Kürdüstan hökumətinin idman naziri Cövdət bəydir

Cövdət bəy, sizin Azərbaycan Prezidenti hörmətli İlham Əliyev cənablarına, Azərbaycan parlamentinə, Azərbaycan ziyahlarına və Azərbaycan xalqına nə deyəcəyiniz və nə arzunuz var?

-Öncə sizə çox təşəkkür edirəm. Ona görə ki, bizim istək və arzularımızı "Diplomat" qəzeti vasitəsi ilə Azərbaycan xalqına çatdırırsınız. Ərbil türkmanlarının və şəxsən mənim salamlarını hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarına, bütün parlament üzvlərinə və Azərbaycan xalqına çatdırın. Azərbaycan xalqı bizim üçün çox önemlidir. Çünkü, bizim əslimiz də azəridir. Azərbaycanda baş verən bütün hadisələr bizi çox maraqlandırır. Sizə bildirmək istəyirəm ki, İrak türkmanları faşist Səddam dönəmində heç bir insan hüquqa sahib deyildilər. Səddam türkmanları assimiliyasiya edərək, ərəbləşdirmək siyaseti yürüdü. Bir millət kimi, Səddam konstitusiyasından tamam silinib atılmışdır. İndiye qədər belə davam etmiş olsayıdı, türkman xalqından heç bir əsər əlamət qalmayacaqdı. Bir sira türk dövlətləri bizim haqlarımızı müdafiə və tələb edə bilərlər. Təessüflər olsun, heç bir demokratik ölkə və türk dövlətləri, bizi müdafiə etmədi. Hamiya məlumdur ki, 1985-ci ildə Səddam Hüseyn Molla Mustafa Barzani nəslindən səkkiz yaşından tutmuş, şəxsən yaşına qədər səkkiz min oğlan

uşağılarını və kişiləri yiğib apardı və məhv etdi, hələ də bu günə qədər onlardan xəbər yoxdur. Bütün bünələr baxmayaraq, Molla Mustafa Barzani Səddama qarşı mübarizəsinə davam etdirdi, onun ölümündən sonra oğlu Məsud Barzani və Calal Teləbani cənabları mübarizəni davam etdirərək 1991-ci ildə İrakdan, yeni İrak Kürdüstanından Səddam ordusunu qovub çıxardılar. Bölgədə Məsud Barzani cənablarının rəhbərliyi altında Kürdüstan Parlamenti yarandı. Kürdüstan hökuməti təşkil edildi. Bu parlamentdə, kürd xalqı ilə yanaşı, şimalı İrakda yaşayan az saylı xalqlar da öz yerlərini tutdular.

-Kürdüstan hökuməti sizə hansı imtiyazları veribdir?

-Böyük qardaşımız, Məsud Barzani cənabları Kürdüstanda azsaylı xalqların mədəni haqlarını geniş şəkildə verib, eləcədə türkmanların.

Bələ ki, şimalı İrakda, yeni Kürdüstanda türkman dilində 100-dən artıq orta məktəb var, həmin məktəblərdə övladlarımız ana dilində təhsil alır. Eləcə də universitetlər, ondan artıq mədəniyyət mərkəzləri, iyirmidən artıq siyasi partiyalar, ondan artıq radio və televiziya kanalları fəaliyyət göstərir. On beşdən artıq qəzet və jurnallarımız işıq üzü görür. Onların hamısını Kürdüstan hökuməti maliyyələşdirir.

Cox təssüflər olsun ki, kənardan biz türkmanların arasına nifaq salındı və türkmanlar bir neçə yerə parçalandı. Bələ ki, 1992-ci ildən 1996-ci ilə qədər türkmanlar arasında partiya başçılarına öz siyasetlərini yeritməyə çalışıllar, onun bunun nökəri olaraq istifadə olundular. 1996-ci ildən sonra kurd qardaşlarımız gözəl demokratik bir sistem yaratdılar. Bütün xalqlar kimi, bizə də bu sistemdə geniş yer verildi. Təkcə Ərbildə on dörd məktəbimiz var. Biz Kürdüstan hökumətindən və rəhbərliyindən çox razıyıq. Lakin, bu gün biz

azərbaycanlı olaraq və türkman mədəniyyətinin inkişafına yaradıcı adamların fəaliyyətinin genişlənməsi üçün Azərbaycan Dövlətinin rəhbərliyindən, mədəniyyət nəzərində xahiş edirik ki, bir sıra dünya dövlətləri kimi, İrak Kürdüstan hökuməti ilə mədəni, siyasi, iqtisadi əlaqələr yaratsınlar.

Ata-babalarımız azəri olduğunu xər zəman bizi söyləyirdilər. Ona görə də biz hər zaman özümüzü azəri bilmışik.

Ölməz Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev cənabları bu məsələyə ciddi yanaşardı. Ərbilə Azərbaycandan böyük nümayəndə heyəti gələrdi. Çox maraqlıdır, bu ənənə nə üçün davam etdirilmiş? Nəyə görə türkman mədəniyyət mərkəzləri ilə, azərbaycan mədəniyyət mərkəzləri arasında mədəni əlaqələr yaradılmış?

Arzu edirik, aramızda mədəni, siyasi, iqtisadi əlaqələr yaransın.

Ata-babalarımızın həsrətlə "vətən-Azərbaycan" deyərək göz yumduqları o, vətənə gələk. Bəlkə o, dünyada uyuyan babalarımızın ruhu şad ola. Guman edirik ki, Azərbaycan rəhbərliyi imkan yaradacaq ki, biz doğma vətənimiz Azərbaycanı görək. Həsrətlə vətən deyərək, babalarımız kimi bu dünyadan getmeyək.

-Cövdət bəy, mənə elə gəlir ki, bu arzularınız mütləq baş tutacaq. Mədəniyyət nazirimiz Polad Bülbüл oğlu cənablarına nə demək istərdiniz?

Polad Bülbüloğlu bizim ustadımız və böyük qardaşımızdır. Hörmətli Polad bəydən istəyimiz odur ki, bizimlə mədəni əlaqələr qurşunlar. Nə vaxta qədər biz, həsrətlə televiziya kanallarından Azərbaycana baxacaq, nə vaxtacan həsrətlə gözlərimiz Azərbaycandan gölən nümayəndələri gözləyəcək. Guman edirik ki, Azərbaycan rəhbərliyi bu həsrətə son qoyacaq. Azərbaycan və

Kürdüstan hökumətlərarası, dostluq əlaqələri yaranacaq.

Bu yaxınlarda, Məsud Barzani cənabları, Kürdüstanda yaşayan azsaylı xalqları öz iqamətgahına dəvət edərək, onların problemləri ilə maraqlanırdı, məni görəndə, türkman xalqının mədəniyyətini inkişaf etdirmək üçün sizin nə istək və arzularınız var deyə soruşdu.

Mən ona təşəkkür etdim və qeyd etdim ki, Azərbaycan hökuməti ilə mədəni, siyasi, iqtisadi əlaqələr yaradılsın.

O, cavabında bildirdi ki, bizim Moskvadakı nümayəndəmiz Xoşəvi Əbübəkir bu əlaqələrin yaranması üçün rəsmi olaraq Azərbaycan səfirliyinə dəfələrlə müraciət edib. Cənki keçmiş Sovet hökumətinin bir sıra Respublikaları ilə dostluq əlaqələri yaradmış və biz çox istərdik ki, tarixən dostumuz olan Azərbaycan Respublikası ilə də dostluq əlaqələri yarada bilək.

-Cövdət bəy, Kürdüstan parlamentində dörd nəşər türkman parlament üzvü var. Bu məsələyə necə baxırsınız, nə üçün azdır?

-Bildirmək istəyirik ki, Səddam dönəmində türkmanlar bir millət kimi heç vaxt hesaba alınmamışdır. Özünüz də dünənki parlament yığıncağında gördünüz ki, dörd türkman nümayəndəsi parlamentə üzvdür. Bu Kürdüstan hökumətinin demokratiyasından irəli gelir. Əgər düşmənlər biz türkmanları parçalamasaydılar, bu gün dörd yox, on dörd türkman Kürdüstan parlamentində təmsil olunardı. Bir neçə nazirlik bizə verilərdi. İndi mən türkman olaraq, Kürdüstan hökumətində nazir kimi çalışıram. Heç kəs bunu qəbahət bilmi:; əksinə bize kurd qardaşlarımız daha hörmətli yanaşırlar.

Biz türkmanlar arzu edirik ki, Azərbaycan hökuməti

Soldan: şair Azəddin bəy, Cövdət bəy

Cox təəssüf, müsbət nəticə alınmayıb.

Biz türkmanlar da çox təəssüflənirik ki, nəyə görə in-diyyə qədər mədəni əlaqələr yaranmayıb. Biz "Diplomat" qəzətinin redaksiya heyətinə, xüsusi ilə ağsaqqallarımız Söhrab Tahirə, Qəzenfer Paşayevə, Nəriman Əyyuba, Səbahəddin Elogluna, Şahbaz Muradova təşəkkür edirik ki, qəzətin səhifələrində hər zaman dostluqdan, qardaşlıqdan bəhs edirlər.

Kürdüstan hökumət nümayəndələri ilə əlaqələr yaratsın və Kürdüstan hökumət nümayəndəliyi bir sıra ölkələrdə açıldıği kimi Azərbaycanda da açılsın. Eyni ilə Azərbaycan hökumət nümayəndəliyi Ərbilde fəaliyyət göstərsin. Biz Bakı-Ərbil, Ərbil-Bakı təyyarə reyslerinin açılması ümidi ilə Azərbaycan hökumətindən bir qərar gözləyirik.

Müsahibəyə görə çox sağ olun.

Siz də sağ olun.

Elaqetîya dostanîyê gerek bê çêkîrin

Mêvanê min wezîrê karûbarê encumenî wezîrane.

hûn bi mérâni têñ, agahî hildidin û diçin.

Şanazîyeke mezine wekî iro Mam Calal bûye serokê hukumeta Îraqêye Fédéral. Usa jî şanazîkê mezine boy kurdên cihanê.

Boy bersîva pîrsa te, çîma herdu idare nebûne yek ?

Belê, eva pîrseke gelleki girîng, naşa hun jî dibînin herdu idara hevra xeberdan kirine, dibine yek. Hine pîrsenî biçûk henin, ewana jî wê wextekî kinda xilazbin. Serokatiya herêmê hat jibartinê hemu wezaret wê herine Hewlîrê. Naha parlamanekî nûh hatîye avabûne, li parlamanê ji hemu partiyan û hemu milletên kêm jîmar cî digirin, eva jî dide kîşê, wekî hukumeta Kurdistanê hukumeteke demokrate.

Heremê Hukumeta Kurdistanê bi yek reng, bi yek deng wê cihanê bêt naskîrin, bikarîbin zêdetir berjewendiya gelên kurd pêş bixêrin û bikaribe bi dengêki xurt bi axife.

- Kek Cemîl, hukumeta herêmê boy kurdên her çar parçen Kurdistanê, usa jî ji boy kurdên cihanê, cî projeyê wan

heye, derheq wana ci difikirin?

- Her çar parçen Kurdistanê em qe yekê cûda nakin, gelên me ser van axan jîyana xwe berdewam kirîye û virha jî wê berdewam bike. Ma kurdên cihanê, ewana jî ji ber zulm û zorê ji welatê xwe dur ketine, Kurdistan welatê hemu kurdane, kî bixwaze dikare bêt Kurdistanê jîyanê bike, kî jî naxwaze dikare wan welatada jîyan bike. Lê em nikarin tev xebata dewleta Iranê, Turkiyaye u Surîyayê bibin.

Em dikarin bi rewşeye demokrasî nezikê wanbin, zemanê rîya azadîyê wê veke. Boy wê yekê dinya jî ser rewşâ demokrasiyê dîmeşe, heqqê hemu milletan bi rewşeye demokrasî wê pêş bikeve. Weki li cihanê diktator nemînin, û demokrasî gavbigav pêş here.

Bawerîya me heye wekî çawa Kurdistanâ basûr pêş ket ûsa jî her çar parçen Kurdistanê wê pêş bikeve.

- Kek Cemîl, kurdên her çar parçen Kurdistanê li ser axa xwe jîyana xwe domandîye, şervanî kirîye, lê em nav komara cûda-cûda jîyan dikan, bune şervan, hatine koçher kirin, nefî kirin

tu qedir-qimetê me nehatîye zanebûnê.

Lê we çiqasî dijwari derbaz kiribe, hatine teribandinê bêne imhal kirin, dîsa we welitek rîzgar kirîye û eva keda weye. Lê kutasîya me, wê çawabe em nizanîn. Boy gelên me nehelle, unda nebe çand, huner pêş bikeve, elaqetîk çêbe, hukumeta herêm ci alîkarîyê dikare bike?

- Cara ewîn wera bêjim wê qonaxêda zemanê şer nema, cihan ser rewşâ demokrasiyê dîmeşe. Bo wê yekê jî gerek em bi rewşeye demokrasî siyaseta xwe bimeşîn, xwera dosta qazanc bikin, welatê xwera bikin pişgîri. Em dikarin boj ava kirina çanda kurd, pêş ketina, alîkarîyê bikin. Lê siyaseta diplomasî heq-neheq gerekê bê meşandinê. Hemberî herdu hukumeta elaqetî bê çêkirin û pira dostanîyê bê ava kirin. Hez dike wura kurd-azerî, hez dike vira kurd-türkman ji hev nikarin cûda bibin. Boy wê yekê jî hemberî herdu hukumeta elaqetî dostanîyê gerek bê çêkirin.

- Boy hevpeyvînê zor-zor spas.

- Ez jî wera spasiya xwe dikim.

- Kek Cemîl, we em qebûl kirine boy vê yekê wera spasiya xwe dikan.

Em gelleki şane, wekî Mam Calal Telebanî serokê komarê Îraqa fédéral hatîye jibartin. Boy wê yekê em we û hemu Kurdistanîyan pîroz dikan. Ev yek serbilindike mezine, ne tenê boy we, ûsa jî boy kurdên cihanê, disa we pîroz dikan, wera û Mam Calalra ji Xwedê emrê dirêj canê sax hîvî dikan.

- Kek Cemîl, boy gelên kurdên Azerbaycanê gelleki balkêse, çîma herdu hukumet nabin yek, navbera vanada ci müşkile hene?

- Boy pîrozbahîya Mam Calal ez jî zor-zor spasiya we dikim, ûsa jî spas dikim wekî hûn ji Azerbaycanê hatîye, rewşâ kurdên başûrê hin dibin û rojnama "Diplomat"-êva agahî didine xwandevana. Hemû kes nikare rewşekî aha giranda bê Kurdistanê, lê eva dû sale

Kurdistan wê gesbe

- Kek Covhar em, boy helbijartina Mam Calal serokê Komara Îraqê we û hemu kurdên cihanê pîroz dikan û Mam Calalra serkeftinê dixwazim.

- Spas.

- Kek Covhar, ev sala duyemîne wekî ez tême Kurdistanê û we bi dîtina hevala, minra pir alîkar bûne. Boy wê yekê jî ez wera Spasiya xwe dikim.

Kek Covhar, em zanîn hun ji Kurdistanâ Surîya dayik bune, paşê çûne avropa, lê çawa jîyanê we anî welat?

- Spas boy pîrsê, de, ez hez dikim we agahdar bikim wekî ez berî deh sala pêşmerge bûm. Wan salada nava şoresh rojnama derdiket, min wura pir nîvisar dînivîsî û kar dikir. Li Kurdistanê enfal çêbûn. Wan salan ez bûme endamê YNK-ê û wê wextê Mam Calal jî li Şamê bû, me tev kar dikir.

Ez wan sala çûme Svêdê mi seredana malbeta xwe kir, 3 sala şûnda disa vegeiyame Kurdistanê û boy welatê xwe kar dikim. Çîma vegeiyame welat? Hemû kes boy welatê xwe gerekê kar bike, karekê bide milletê xwe. Raste, naşa gelek gelên me li devrayî welat jîanê dikan,

halên wana başe, lê dîsa mirov boy welatê xwe xerîbiyê dikişîne. Boy wê yekê gelek rewşenbir û hunermend têne Kurdistanê.

- Kek Covhar rojnama "Diplomat"-ê û xebata wê çawa dibîne, em hez dikim boy xwandevana hine agahî bidin?

- Pir pîrseke başe, ez mîze dikim ji her hîlîn Kurdistanê hûn agahî didin. Lî mehê carek dertê ew hindike, eger mimkûn be qe nebe mehê dû cara ronahî bibîne û çend belgîn wê zêde bibe wê çêteribe. Yê herî girîng ewe wekî sê zîmana derfê û agahîyê dide kurdên Sovîta berê, dîsa dibejim pir baše.

- Nabe wekî li Kurdistan konfrans, festîval, kombuna rewşembîriyê derbaz bûnê çend rewşenbirîn azerî û kurdan ji Azerbaycanê dewetî Kurdistanê bikin?

- Em dewatîya dikan li Dihoke Şeveroka Bedirxan derbaz bunê me ji Astanê du mirov dewetî kirî bu lê lazime vir ha em ji hemu hîlan dewatîyan rewşenbiran bikin. Gelekî balkêse wekî helbestvan, nîvîskar, dengbej û hunermend bêne Kurdistanê û girîng.

- Kek Covhar, wê rojê ev mesele

me kek Noşîrvanra jî got, ez dîsa dixime bîra we wekî li Komarê Sovîteye berê kîdere kurd jîyan dikan wan komarada nuçe gîhanê "Kurd Sat" bibe, baş nîne?

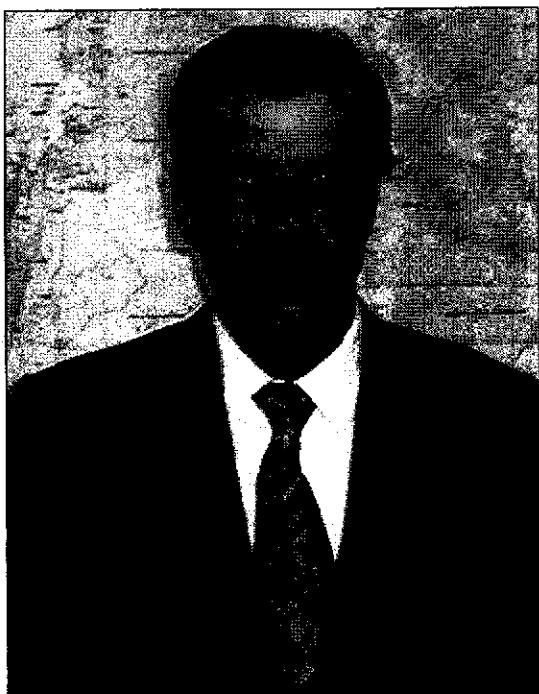
- Pir raste iro peyamnîrê "Kurd Sat" pir welatan heye usa jî bila wan welatada hebe. Vê meseleyî emê serkarê "KurdSat"-êva biaxfîn û ez ûsa zanim wekî hemu cîya peyamnîr hebe wê baştirbe.

- Kek Kirmanc çawa nîvîskar, warger, xebatkarê YNK-ê dereq kurdên Azerbaycanê ci difikire û ci dikare bêje.

- Em dixwazin ne tene li Azerbaycanê ûsa jî hemu komara va elaqetî çê bikin. Elaqetîya çandî, hûnerî bazîrganî, sîyasi bê avakirin. Elaqetî hebe emê haj hevdû hebin. Û buyerê rojê bigîlhîmine hevdû.

- Kek Covhar çîma heya naşa mesela herdu hukumeta aha direj bû?

- Zanîn ez dikarim bêjim tu mûşküle ne maye. Mam Calal buye serokê Îraqe. Kek Mesud Barzanî buye serokê herêma Kurdistanê P.D.K.-e û YNK-ê herdû jî ser projeyekê kar pêş tinin. Navbera wanda tu mûşküle ne maye, inşallah ew dişten bicûk we bê

safî kirin.

- Em hîvidarîn çawa we got herdu hukumet wê bibe yek boy pêşda çûna Kurdistanê û gelên kurd wê qewata xwe bikine yek boy Kurdistanê serbixwe.

- Boy hevpeyvînê zor-zor spas dikim.

- Wera jî sipas, hûn ser sera hatine.

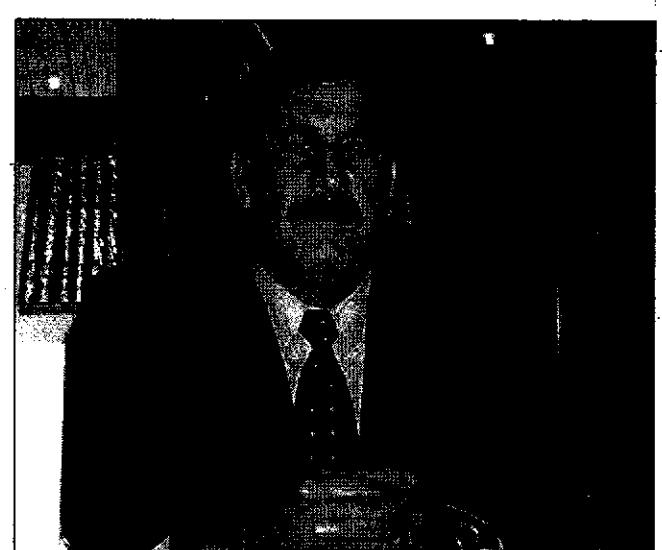
ANONS: Van hevpewînan he

19/05

15/06/

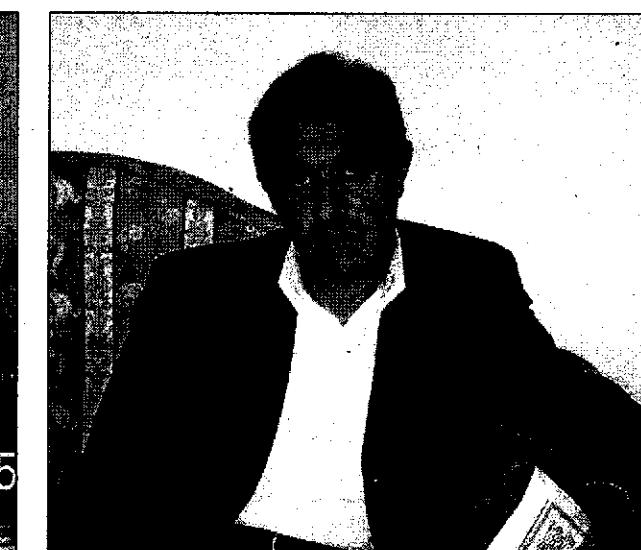
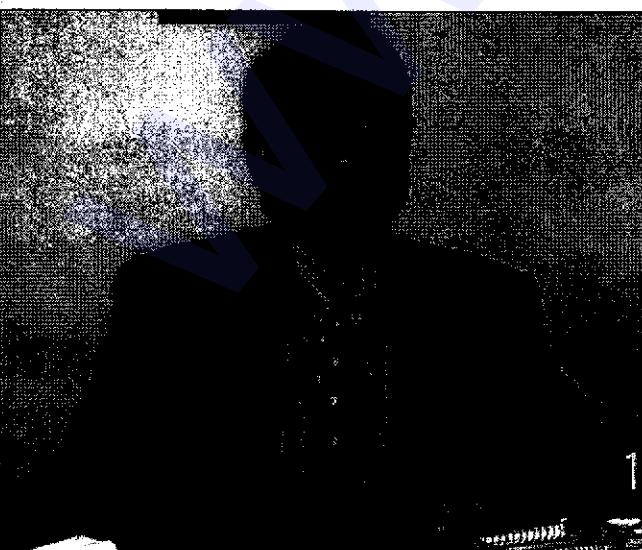
09/0

14/05

07/05/2

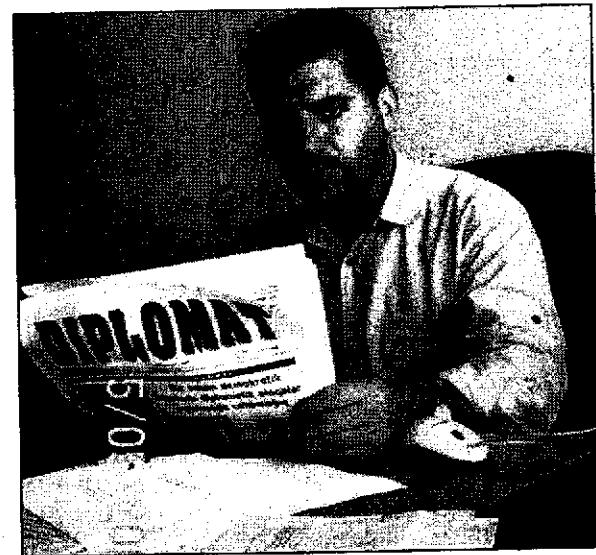
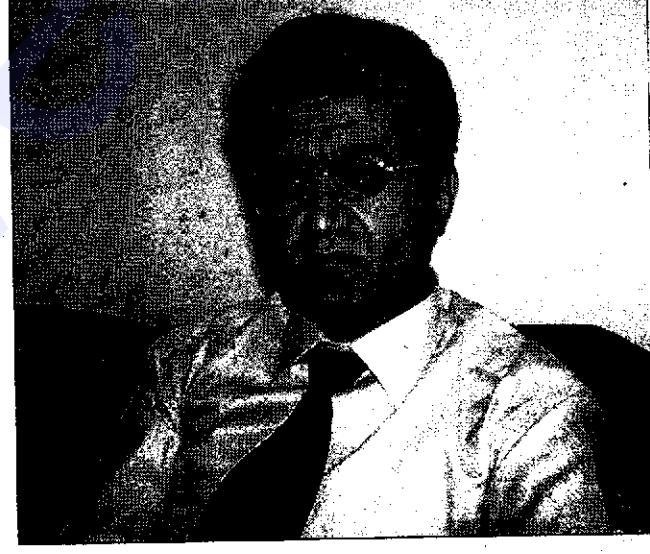
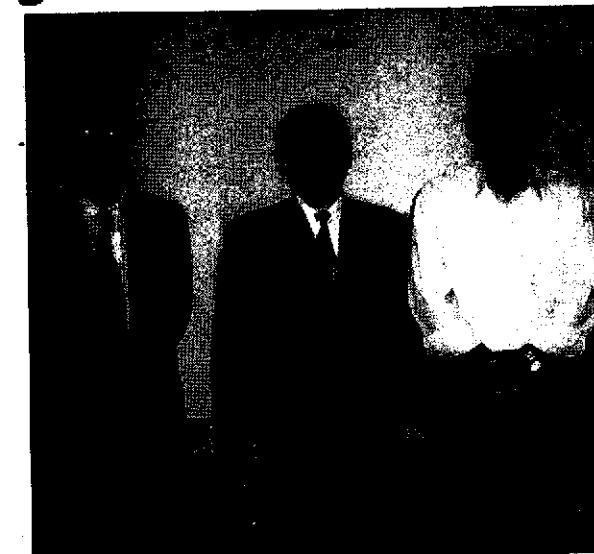
31/05

15

08/0

jmarêñ nû da hûnê bibine nas

Vê xebata pîroz hûnê peş bixin

- Kek Azad, eva sala duyemîne, wekî ez têm Kurdistanê ziyaret dikim û li rojnamêda bûyer û dîdemên Kurdistanê didim, hun xebata rojnama "Diplomat"-ê çawa dibînin?

- Em zor-zor spasîya xwe dîkin, rastî jî van rojêñ dijwar tû têy me ziyaret dikî, derheq kurdêñ Azerbaycanê, ûsa jî derheq kurdêñ Sovêta berê agahî didine me, pir baše.

Usa jî em dibînin wekî we rojnamê da derheq Kurdistanê gellek agahî dane, rastî jî xebata we gelleki balkêse. Hûn li Azerbaycanê rojnama "Diplomat"-ê wekî sê zimana der tînîn û besa kurd û Kurdistanê dîkin ev zor baše. Boy vê yekê ez dîsa wera spas dibêjîm û serkeftinê dixwazim.

- Kek Azad, ez dixwazim wekî navbera meda elaqetî bê çekirin. Li Kurdistanê fîstîfî,

konfrans tê derbaz kitin. Lî wê pir baş bibuya, wekî we ji Azerbaycanê jî du-sê mirov dewatî van konfransa û fîstîfala bikirana. Em jî agahî bidine xwâdevana, rojnama-vana wekî derheq buyerê Kurdistanê agahdar bibin, hûn vê meselê çawa dibînin?

- Ez hez dikim, ser van pîrsan hine agahî bidim, em naxwazin tevî şuxulê komara Azerbaycanê bibin. Azerbaycan dewleteke ser bixweye. Gava dewleta Azerbaycanê bixwaze, emê xebata diplomasîyê bimeşîn. Wekî nexwaze em nikarin wura bê qanûni kar bikin.

Daxwazîya me ewe, wekî dewleta Azerbaycanê alikariyê bidine kurdêñ li wur jîyanê dîkin. Çawa em li herêma Kurdistanê alikarî didin hemu milleten kêmjimar, ûsa ji tur-

manan. Em nikarin destê xwe bikine nav karêñ Azerbaycanê. Lî ew fikireke baše, wekî ji Azerbaycanê azerî-kurd bi koman bêñ, tevî fîstîfala bibin, elaqetîya çandî hebe. Usa jîji Kurdistanê helbestvan, nivîskar û hunermend bêne Azerbaycanê, wê gelleki başbe. Ev fikirê te fikirne pîrozin.

- Kek Azad, hûn zanin wekî li cîhanê hemû kesen kurd "Kurd Sat"-ê mîze dike. Boy vê yekê jî me dixwast, wekî nûçegîhaneki "Kurd Sat"-ê li Azerbaycanê bibe û buyerê derheq kurdan qe nebe mehê dû cara bigîhînîne gelê Kurdistanê, vê meselê çawa dibînin?

- Eva pirseke pir girînge, vê meselê emê pêşberî kek Avat dayîn û bawarin wekî ev meseleyê wê ciyê xwe bigire û yê başbe. Gelê Kurdistanê ûsa jî gelên kurdêñ cîhanê derheq

kurdêñ Azerbaycanê agahdar bin.

- Kak Azad, li Kurdistanê sê xêzê mobilya hene, her sê mobîliya hevra xeber nadîn û gel bêgav dimîne, sê têlêfona û hejmara wana dikirin, nabe wekî usa bikin, her sê xêz hevra xeberdin?

- Raste kek Tahir, dijwarî û gîmasîke mezine, lê bênc-şes meha şunda ew meselana wê safî bibin. Tu dijwarî wê nemîne.

- Kek Azad, yek buna herdu hukumeta cîma derengî dikeve? Wekî hemû wezaret yekbin tu dijwarî çenabê?

- Tu müşkule ne maye, wextekî kin ew meselena wê bê çareser kirinê. Boy vê yekê

projê amadeye. Ez usa zanim wê tu asêgehê çê nebe.

- Kek Azad xebatkarêñ rojnama "Diplomat"-ê çawa dibîne û ci gotinêñ we bona kurdêñ Azerbaycanê heye?

- Em gelên Azerbaycanê ji dil silav dîkin û xebatkarêñ "Diplomat"-êra serkeftinê dixwazin. Eva kareke girînge, hun dimeşînîn.

Em ji xebata we agahdarin, bawar dîkin, wekî derheq çand, huner, helbestvan, nivîskarêñ kurd û azerî bi dostanî wê bê weşandin, em bawarin wekî vê xebata pîroz hûnê peş bixin.

- Spas boy hevpayevîne.

- Wera jî spas.

Azerbaycan xalqına böyük ehtiyacımız var

Müsaibim Kurdistan Parlamentinin üzvü şair Əsəd Ərbildir

lîqlara məruz qoymağâ çalışdilar vê məruz qoymular da.

Məqsədləri, uzun iller bir yerde yaşımiş kürd qardaşımıza qarşı bizi qaldırmaq idi. Öz çirkin əmellerini həyata keçirmək üçün, bizdən istifadə etməyə çalışdalar. Lakin biz, türkmanlar həmişə dar gündə bize arxa olan kürd qardaşımıza qarşı yox, öksinə onlara arxa çıxdıq. Səddam Hüseyin zamanında heç bir millətə heç bir haqq verilmemişdir.

- Əsəd bəy Kürdüstən parlamentində 16.06.2005-ci ildə Məsud Barzani cənablarını Kürdüstən bölgəsinə prezident seçdiniz. Demokratik Kürdüstən Partiyasının rəhbəri və eləcə də Kürdüstən bölgəsinin prezidenti Məsud Barzani cənablarının azsaylı xalqlara, o cümlədən türkmanlara qarşı siyasetini nəcə qiyətləndirirsiniz?

- Həqiqətən, başda Məsud Barzani cənabları olmaqla, kürd qardaşımızın türkmanlara münasibəti çox yaxşıdır. Hər zaman türkmanlara yardım elini uzadır və siyasi partiya yaratmaqdə, mədəniyyət mərkəzləri qurmaqdə cənab Məsud Barzani özü bize yardımçı olub. Parlamentdə nümayəndəmiz olmayıanda, o bizi və bütün azsaylı xalqları təmsil edirdi. Bize qarşı həmişə alicənab olubdur. Bütün isteklərimizi yerinə yetirib. Ondan çox raziyiq.

- Kürdüstən hökuməti siyasi partiyalar, eləcə də türkman partiyalarına maddi yardım edirmi?

- Təbii, bütün mədəniyyət mərkəzlərinə və siyasi partiyalara Kürdüstən hökuməti həmişə yardımçı olubdur və indi də yardım edir.

- Kürdüstən Parlamentinə üzv seçilmişiniz, türkmanlarla bağlı nə planınız var?

- Sözün düzü bir sıra istək və arzularımız var. Bəzi isteklərimizə nail olmuşuq. Bəzi isteklərimizi təklif şəklində parlament qarşısında qoyacaqıq. Mən bir türkman kimi təkcə türkmanların deyil, Kürdüstəndən bütün xalqların haqlarını müdafiə etməyə söz vermişəm.

- İrak və Kürdüstən parlamentində nəçə nəfər türkman var?

- Kürdüstən Parlamentində dörd parlament üzvümüz var.

Ümumiyyətlə 14 nəfərə qədər parlament üzvü olmalıdır.

- Kürdüstən hökumətində nəçə naziiniz var?

- Hal-hazırda bir nəfərdir. Gələcəkdə guman edirəm bu say artacaqdır.

- Mən "Diplomat" qəzetinin baş yazarı kimi, ikinci ildir gəlib sizləri ziyyət edirəm və sizin istək və arzularınızı qəzetişimizdə işləyəndirirəm. Sizin Azerbaycan Prezidenti İlham Əliyev cənab-

larına, Azerbaycan parlamentarlarına və Azerbaycan xalqına nə sözünüz var?

- Onları səmimi qəlbən salamlayıram. Ümid edirəm, Qarabağ torpaqlarını İlham Əliyev cənabları siyasi yolla alacaq və onun məqsədyönlü siyaseti nəticəsində azerbaycan xalqı xoşbəxt günlər görecəkdir. Xahişimiz odur ki, bizlər də unutmasınlar. Çünkü Irak türkmanlarının qardaşları olan azerbaycanlılara mənəvi ehtiyacları var. Nə qədər məsafə uzaq olsa da, qəbən bir o qədər bir-birimizə yaxınlaş. Çünkü qanımız, canımız və soyumuz biridir.

- Siz Azerbaycan və Kürdüstən hökumətlərarası dostluq əlaqələrinə necə baxırsınız?

- Əlbətə, niyə olmasın, görüşlər, dostluq nə qədər çox olarsa problemlər bir o qədər azalar. Problemlər olmasa millət rahat olar. Biz Azerbaycan rəhbərliyindən çox xahiş edirik, Kürdüstən hökuməti ilə mədəni, iqtisadi və siyasi əlaqələr yaratınsın. Çünkü Azerbaycan bizim də vətənimizdir. Qoy Azerbaycan hökuməti şərait yaratınsın ki, başqa ölkələrlə də əlaqələrimiz yaranınsın. Çünkü, bizim Azerbaycan xalqına böyük ehtiyacımız var.

Müsahibəyə görə çox sağ olun.
Siz də sağ olun.

12/0

- Əsəd bəy, sizi Kürdüstən hökumətinin parlamentinə üzv seçilməniz münasibətlə təbrik edirəm, size uzun ömr, can sağlığı və işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

- Əsəd bəy kimdir? Bu barədə oxuculara məlumat verməyinizi xahiş edirəm.

- Mən, Əsəd Ərbil Türkman millətinə mənsub olub Kürdüstən bölgəsində yaşayıram. 1951-ci ildə, Ərbil şəhərinin Ərbil qalasında dünyaya göz açmışam. 1975-76-ci illərdə Süleymaniyyə universitetinin riyaziyyat fakültesini bitirmişəm. 1974-cü ildə Ərbilde Türkman Qardaşlıq Ocağı təşkilatının özəyini açanlardan biri olmuşam. 31-12. 71-ci ildən həmin təşkilatda çalışıram. Təbii, Kürdüstən hökumətine qəder, siyaset qadağan iddi. O, ocaqda bir növ siyasetimizi aparırıq. Şairəm 12 kitabı çap olunub.

- Əsəd bəy, mümkünsə, oxuculara fâşist Səddam zamanında türkmanlara və eləcə də İrakda yaşayan azsaylı xalqlara verilən imtiyazlardan sôhbət açasınız.

- Təbii, Səddam dönməndə onun məmurları bizi insanlıq yaraşmayan zorakı-

Serokwezîrê Polonyayê bo serdaneka resmî hat Kurdistanê

Serokwezîrê Polonyayê Marek Belka iro digel heyetekâ bilind ya hikûmet û dewleta Polonyayê bo serdaneka resmî hat Kurdistanê û serokwezîrê Kurdistanê Nêçîvan Barzanî li balafrîxaneya Hewlîrê bi merasim pêşwazî li heyeta polonî kir. Serokwezîrê Polonyayê Marek Belka paşê li avahiya serokwezîriya Kurdistanê digel serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî kom bû.

Piştî civînîn herdu aliyan serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî di preskonferanseke de got ev cara pêşiyê ye ko serokwezîrê welitekî bi heyetekâ wiha re têt û bi awayekê resmî sera Kurdistanê dide û bi desthilata nû ya Kurdistanê re danûstandinan dike. Mesûd Barzanî bêyi ko behsa hûrahiyan bike got herdu aliyan jî niyeta xurtkinna têkiliyên aborî heye û ev dê ji bo Kurdistanê û Polonyayê baş be. Serokwezîrê Polonyayê Marek Belkayî jî behsa berxwedana mîletê kurd û rola Mele Mistefa Barzanî û mala barzaniyan kir û got wan-çihêkê giring ti têkoşîna mîletê kurd de heye û iro Iraq bi hevkariya wan tête demokratize kirin.

Parlementoya Kurdistanê qanûna dijî terorê derdixe

Parlementoya Kurdistanê di civîna xwe ya duhî de minaqaşeyâ derxistina qanûneka taybet bo şerê li dijî terorê kir û di demekê nêzîk de dema ko teksta qanûnê amade bû dê parlamento minaqaşeyê li ser bike û weki qanûn derxe. Teksta qanûna terorê hêj amade nebûye lê belê ya giring ew e ko madeyên xweser bo şerê li dijî terora nêvxweyi jî tê de hebin û ne tenê behsa terora ko ji alyî hêzén ji derveyî Kurdistanê ve têt kîrin bike.

Her di civîna duhî de Parlementoya Kurdistanê qanûna diwana serokatiya ofisa serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî dê bi ci awayî kar bike. Serokê parlementoyê Ednan Miftî behsa yekkirina herdu hikûmeten Kurdistanê jî kir û got heger heta çendhettayekê herdu hikûmet nebin yek dê parlamento daxwazî ji hêzén siyasi yê Kurdistanê yanî ji Partiya Demokrat ya Kurdistanê Û Yekîtiya Niştimanî ya Kurdistanê bike ko bêne parlamentoyê û ji xelkê re bibêjin ka cîma yekkirina herdu hikûmetan wiha dereng dikeve.

Calal Telebanî dibeje destûr wê amade bibe

Serokkomarê Iraqê Celal Talebanî duhî digel serok û nûnerên hinek partîyen siyasi yên Iraqê kom bû da rîyekê ji bo lihevhatinê û amadekirina qanûna bingehî ya daîmî ya Iraq'a nû bibine. Ebdulezîz Hekîm, Eyad Ellawî, Ahmed Çelebi û hinek kesenî dî beşdarî civînê bûn lê belê serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî û serokwezîrê Iraqê Brahim Ceferî nehatibûn civînê û lewra minaqaşeyâ beşdaran pirtir li ser mafên herêma şîyan ya federal bû.

Şîli jî weki kurdan dixwazin li başûrê Iraqê herêmeka federal bo xwe ava bikin û desthilata Bexdayê zêde li ser îfare û serkaniyên wan yên xwezayî û petrolê nebe. Celal Talebanî piştî civînê got hêj hefteyek wext li pêşîya wan heye û ew bawer dike ko dê teksta qanûna bingehî ya nû amade bikin û beri 15-ê tebaxê bidin Parlamento ya Iraqê.

Duhî beri nîvîro Celal Talebanî digel ambasadorê Emerîkayê yê Iraqê Zalmay

Xelîzadî kom bû û Celal Talebanî got Emerîka xwe tevlî karê amadekirina qanûna bingehî nahe û zorê jî li iraqîyan nahe.

Lê belê Zalmay Xelîzadî roja şemiyê daxuyaniyek da û got Emerîka qebûl nahe Iraq bibe dewleteka İslâmî ya weki Iranê û got divêt li Iraqê mafê hemî etnisiteyan yanî mafê kurd, erab, kildan, asûrî, tirkmen û yê dî bête parastin û di heman demê de Zalmay Xelîzadî got divêt mafê jinan, njadan û dînên cida bêt parastin.

Zalmay Xelîzadî her duhî got divêt Iraq bibe nimûneya demokrasiyê li Rojhilata-nêvî.

Jixwe terora li Iraqê û xwetêkîkirina karên nêvxweyi yên Iraqê ji alyî Iran, Sûriye û Tirkîyê ve li hemberf vê daxwaza Zalmay Xelîzadî ya demokratiyekirina Iraqê ye û welatên Rojhilata-nêvî naxwazin li Iraqê demokrasi çêbe û bibe

nimûne bo dewletên ciran ji.

Civîna serok û nûnerên partîyen siyasi yên Iraqê û Kurdistanê dê iro piştî nîvîro ji nû ve destpê bike û hêvi ew e ko serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî jî beşdarî wê civînê bike.

Parlementoya Kurdistanê roja şemiyê li Hewlîrê civîneka awarte kir û di wê civînê de parlamento xetên sor yên kurdan destnîşan kir û serokê Kurdistanê jî dê li Bexdayê bergiriyê li daxwazên kurdan bike.

Balafrîn Kurdistan Airlinesê dest bi firînê dikin

Şirketa Kurdistan Airlinesê radigihîne ko balafrîn wê yêni bi amblem û lewhuya

"Kurdistan Airlines" dê 21-ê vê mehê dest bi firînê bikin û ji bo destpêkê balafrîn wê dê di nêvbera Hewlîrê û Dubaiyê de biçin û bêni û pêwîstiya danîn rabûna li Bexdayê jî nîne yanî balafrîn dê yekser ji Kurdistanê biçin bo welitekê biyani.

Berpirsekê Kurdistan Airlines bo Peyamnîrê dibeje şirketa wan çar balafrîn rîwingîyan kirine û alaya Kurdistanê û amblema Kurdistan Airlines li ser balafrîn hatîye nîvsandin

Hişyar Zêbarî: Çêname ku Tirkîye midaxî leyeke eskerî bike

Wezirê derive yê Iraqê Hişyar Zêbarî iro got çêname ko Tirkîye yan her welitekê dî bi awayekê eskerî midaxeleyî Iraqê bike ji ber ew dê rewşa ewlekariyê xerab bike û got: Em li dijî hemî midaxeleyîn eskerî yê herêmî ne û ci Tirkîye be yan Iran yan ji ereb bin ji ber midaxele dê pêbaweriye têkbide û rojeva me biguhore. Niho karê me yê esast pêşdebirina prosesa siyasi, pêkanîna ewlekariyê û binecihkirina xizmeten esasi bo xelkê me ye.

Hişyar Zêbarî got gerîlayên Partiya Karkeren Kurdistanê li cihîn deriveyi kontrola hikûmeta Iraqê û Kurdistanê dimîn û ci dema ko hêzén PKK-ê ji cihê

xwe bilîvin Emerîka dê wan bigire û Iraq jî qebûl nahe ko ti hêzén eskerî ji Iraqê û Kurdistanê êrişî welatên ciran blîkin.

ДИПЛОМАТ

№ 05(018) АВГУСТ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Не много мест в Ираке, где местные жители празднуют день независимости США. Но в иракском самоуправляемом Курдском регионе вновь избранное правительство решило устроить прием по случаю 4 июля для своих американских союзников. Были приглашены высшие офицеры многонациональных сил и американские граждане, работающие здесь, было заказано угощение и напитки (светские курды угощают и сами употребляют спиртные напитки), премьер-министр Курдистана подготовил речь. Затем американский высший дипломат в регионе направила свой ultimatum: она не примет участия в приеме, если там не будут установлены иракские флаги. Курды отказались и отменили прием.

будет антисемитским, поскольку он не признает за иракскими евреями прав, которыми обладают остальные граждане Ирака. Шиитское большинство даже предлагает включить в конституцию Ирака пост "марджа" ("mag-jah") - высшего священнослужителя Ирака, шаг, который может дать аятолле Систани ту же власть, которой обладал аятолла Хомени в Иране в первые десятилетия Исламской Республики Иран.

Курды выступают против этих предложений. Они выступают за светское государство и наста-

не может быть принята, если курды не поддержат ее, и курды хотят сохранить способность не допустить принятия конституции, которая была бы нелиберальной и слишком централизованной.

Но вместо поддержки они ощущают со стороны администрации Буша усиливающееся давление на них, чтобы они пошли на компромисс с целью завершить работу над проектом конституции до контрольного срока, намеченного на 15 августа.

Администрация президента Буша, проповедующая политику неприкосновенности конституционных свобод, в то же время выступает против тех положений конституции, которые поставят природные ресурсы страны под контроль регионов.

Курды, которые в прошлом испытывали, что такое зависимость от выплат из Багдада, знают, что сколько-либо реальное самоуправление в регионе требует контроля за своей собственной нефтью. В администрации Буша явно думают, что власти шиитского региона на юге Ирака будут менее благосклонны к американским компаниям, чем руководимое шиитами министерство нефти в Багдаде, но на деле разницы не будет. К разочарованию курдов, американцы не реагируют адекватно на антисемитские и направленные на ограничение прав женщин положения в предлагаемом варианте конституции.

С населением, которое почти единогласно выступает за независимость, курдские лидеры настаивают на том, чтобы Ирак имел федеральное устройство, которое позволило бы им сохранить светский характер устройства государственной власти в Курдистане, политическую систему, ориентированную на западные политические ценности, даже если остальной Ирак попадет под власть религиозных партий.

Они обеспокоены ростом иранского влияния в Багдаде и на шиитском юге страны и видят в сильном, самоуправляющем Курдистане барьер растущему иранскому влиянию.

Никакая конституция

США должны занять реальную позицию сохранения свобод в новой конституции. Содержание конституции многое важнее того, чтобы ее подготовка завершилась в установленные сроки, и администрация США не должна давить на ее лучших друзей в Ираке, если они хотят отойти от документа, который грубо противоречит демократическим ценностям, которые, как сейчас заявляет президент Буш, являются причиной нашего продолжающегося присутствия в этой стране.

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Курдский лидер заявил, что курды не отступят от принципа федерализма

Иракские курды никогда не откажутся от своих требований о создании федеративного государства, какие бы это ни породило проблемы при подготовке и принятии новой конституции, -- заявил глава Курдистана в среду. Американские представители оказывают давление на Ирак, чтобы подготовка проекта конституции была завершена в установленный срок.

Масуд Барзани, руководитель ДПК, также заявил, что курды никогда не распустят свои военные формирования и повторил требования вернуть курдов в богатый нефтью Киркук, откуда они были насиленно выселены оттуда во времена Саддама Хусейна.

Замечания Масуда Барзани, переданные телеканалом "Ал-Арабия", показывают, что курды занимают твердую позицию в отношении своих давних требований, даже когда США призывают все стороны к компромиссу, чтобы закончить проект конституции до 15 августа.

Его выступление было передано в момент, когда в Багдад прибыл Рональд Рамсфельд, чтобы призвать иракцев завершить подготовку новой конституции в установленный срок. Министерство обороны США обладает значительным влиянием среди курдов, которые тесно работали с американцами в подготовке свержения Саддама в 2003 году.

"Сейчас время, когда надо пойти на компромисс. Об этом говорят политики, и люди будут вынуждены признать, что при подготовке конституции компромиссы необходимы. Это важно. Это понятно. Так действует демократическая система", -- сказал Рамсфельд.

На совместной конференции с Рамсфельдом премьер-министр Ибрагим ал-Джаafari сказал, что пришло время спланировать скоординированный переход от американского военного контроля над страной к иракскому.

Отвечая на вопрос, как скоро начнется вывод американских войск, он сказал, что конкретный график вывода войск не определен. "Но мы подтверждаем, что мы хотим ускорить этот процесс", -- сказал он через переводчика.

Несколько ранее в беседе с американскими корреспондентами, которые сопровождают Рамсфельда, генерал Джордж Кейси, высший американский воен-

альный, сказал, что он считает, что вывод войск может начаться весной 2006 года, если будет продолжаться прогресс в политическом процессе и если повстанческое движение не усиливается.

Предварительный проект конституции Ирака призывает распустить все формирования милиции, которые имели иракские партии, когда сражались с Саддамом. Существующие у курдов уже долгое время формирования пешмерга представляют собой не милицию, а силы безопасности курдского автономного региона на севере Ирака.

Однако маловероятно, что шииты и другие партии согласятся демобилизовать свои части, если конституция разрешит курдам сохранить своих бойцов-пешмерга.

"Пешмерга останется, и нет такой силы, которая смогла распустить их", -- сказал Масуд Барзани.

Он сказал, что вопрос Киркука должен быть решен по той формуле, которую курды приняли еще до того, как США восстановили иракский суверенитет, "иначе последствия будут тяжелыми". "Невозможно отступить от принципа федерализма", -- добавил Барзани.

Формула, которую приняли курды, -- это статья 58 переходной конституции Ирака, которая определяет, что все иракцы, включая курдов, которых насиливо выгнали из Киркука при режиме Саддама Хусейна, имеют право вернуться в свою дом и получить компенсацию.

Это может рассердить многих арабов-суннитов, которые переселились в Киркук после того, как оттуда выгнали курдов и туркмен, которые так же считают Киркук своим родным городом. Турция оказывает сильную поддержку требованиям туркмен, которых они считают соплеменниками.

Многие арабы-сунниты негативно относятся к принципу федерализма, опасаясь, что он приведет к распаду страны. Федерализм также ставит вопрос о распределении нефтяных доходов, включая вопрос о том, сколько должны получать регионы и сколько центральное правительство.

Мы имеем право создать свое государство, и мы отказались от этого права, -- сказал Барзани. Курды страдали сотни лет, но особенно сильно после того, как после второй мировой войны было создан Ирак".

Конституция и курды

Нынешний иракский флаг был принят саддамовской баасистской партией, чтобы обозначать единство арабских земель. Для курдов, которые не арабы, этот флаг не только символизирует их второродность в данном регионе, но он у них ассоциируется со зверствами - включая использование отравляющих газов - прежнего режима. Многие из арабских лидеров нынешнего Ирака с пониманием относятся к этим курдским чувствам. Когда они прибывают в Курдистан, они не устраивают "демонстраций" по поводу флага.

Для иракских курдов этот эпизод с флагом иллюстрирует американское неуважение к их роли союзников в войне по свержению Саддама Хусейна и самых сильных сторонников американской политики в после военном Ираке. Они обратили внимание, что американские дипломаты не испытывали никаких неудобств встречаясь с шиитскими политиками, в офисах которых висят портреты аятоллы Хомени, и что США наставляли на включении арабов-сунни-

тов, многие из которых бывшие баасисты, в состав комитета по подготовке конституции. Премьер-министр Ирака Ибрагим Джалафи был тепло встречен в Белом доме, хотя его партия Дава еще несколько лет назад была в числе террористических организаций Госдепартамента США за организацию террористического взрыва американского посольства в Кувейте в 1982 году.

Американское невнимание к курдским чувствам может иметь далеко идущие последствия. Курды сейчас борются с шиитским большинством в комитете по подготовке проекта конституции Ирака по поводу принципов, которые могут лежать в основе нового Ирака.

Проект большинства может сделать Ирак "федеративной исламской Республикой". Права женщин могут быть существенно ограничены, поскольку исламские законы заменят нынешний сравнительно прогрессивный иракский гражданский кодекс в вопросах регулирования наследования, развода и содержания детей. Этот документ

ТӘSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ U SERNİVİSAR:
TAHİR SİLĒMAN

Tel: 00994 050 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:
NƏRİMAN ƏYYUB
Tel: 050 379-92-93

Məsul katib :
KƏRƏM ORUC

Xüsusi müxbir:
RAMİZ CƏBRAYILOV

Müəlliflərin mövqeyi redaksiyanın mövqeyi
ilə üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri, 40 S.
Mehmandarov küç.
ev 25. mən. 17
Adres: Bakı 40, pos. U. C.
Məhməndarova, dom 25. kv. 17
Navnisan: Bakı 40ş soqaq
Məhməndarov xanı 25. mal 17

e-mail: diplomat_gazeti@box.az
Şəhadətnamə: N FŞ 005004966

BUSB-un 2 sayılı
Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Qəzet
hərəkətli diapozitivlərdən çap olunmuşdur.
Sifariş: 961
Tiraj: 2500